

Til
Bystyrets kontor (Arbeidssted)

Fra
Byrådet

Intern korrespondanse

Vår referanse: 2018/56766-7
Saksbehandler: Ingvild Kvilekval
Dato: 14. mars 2019

Svar på privat forslag fra Søndre Båtstrand (UAV) vedrørende etablering av plastgjenvinningsfabrikk i Bergen

Forretningsutvalget har i møte 27. november 2018 i sak 233/18 fattet følgende vedtak:

1. Privat forslag fra Søndre Båtstrand (UAV) vedrørende etablering av en plastgjenvinningsfabrikk i Bergen oversendes byrådet for videre utredning.
2. Byrådet bes om å vurdere forslaget og å utarbeide et notat slik at bystyret kan behandle saken senest i bystyremøte den 10.04.19.

Representanten Søndre Båtstrand har fremmet følgende private forslag:

Plast blir i dag samlet inn og sendt til Tyskland for behandling. Kan Bergen/BIR etablere en fabrikk for å håndtere plastavfallet lokalt og skape lokale arbeidsplasser?

Årlig blir det brukt ca 156 000 tonn plastemballasje i Norge, hvorav henholdsvis ca 90 000 tonn kommer fra husholdninger og 56 000 tonn fra næring. Gradene av materialgjenvinning er på henholdsvis 22% og 59% (1). I stortingsmelding 45 (2016-2017) blir det oppgitt at det "materialgjenvinnes rundt 20 prosent av plastavfallet fra husholdninger, 38 prosent av plastavfallet fra næringer som genererer husholdningsliknende avfall og tilnærmet alt plastavfall fra landbruket som inngår i Grønt Punkt Norges returordning (landbruksfolie)" (2).

I 2017 samlet BIR inn 2216 tonn plastemballasje (3). Plasten blir først fraktet til BIRs sorteringsanlegg på Lønningen, før den blir sendt til fabrikker i Tyskland, der den blir vasket, sortert og enten material- eller energigjenvunnet (4).

I 2013 kom Mepex Consult, på oppdrag fra det daværende Klima- forurensningsdirektoratet, frem til "et realistisk potensial for materialgjenvinning i 2020 beregnet til 154.800 tonn" (5). Muligheten for økt materialgjenvinning styrkes av at EU-kommisjonen har gått inn for at all plastemballasje skal være resirkulerbar innen 2030 (6), og at Stortinget i vedtak av 27. februar 2018, "ber regjeringen stille krav til utsortering og materialgjenvinning av plast og matavfall fra husholdninger og lignende avfall fra næringslivet" (7). I tillegg har Kina innført nye miljølover som gjør at landet ikke lenger vil ha imot store mengder plastavfall fra vestlige land (8).

Tidligere har det vært lansert planer for plastfabrikk i Samnanger (9), uten at det ser ut til at planene har blitt realisert. Reguleringsarbeidet ble stoppet i 2013 (10). På Nord-Møre har et selskap snarlige planer om å åpne fabrikk for mottak av returplast (11).

Lokal behandling av returplast kan ideelt sett redusere transportbehov og skape lokale arbeidsplasser. Det kan være problematiske sider ved etablering av en lokal

plastgjenvinningsfabrikk, og dette må belyses i fagetatens og byrådets vurdering av det private forslaget, slik at bystyret kan fatte en velbegrunnet beslutning.

Forslag til vedtak:

Bystyret ber byrådet gå i dialog med BIR om etablering av en lokal fabrikk for behandling av returplast.

Kilder:

- (1): <https://www.ostfoldforskning.no/media/1055/742-1.pdf>
- (2): <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-45-20162017/id2558274/sec1>
- (3): <https://bir.no/media/1573/aarsrapporten-2017.pdf>
- (4): <https://bir.no/slik-sorterer-du/plastemballasje/>
- (5): <http://www.miljodirektoratet.no/old/klif/publikasjoner/2956/ta2956.pdf>
- (6): <http://ec.europa.eu/environment/circular-economy/>
- (7): <https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Vedtak/Vedtak/Sak/?p=67737>
- (8): <https://www.dn.no/utenriks/kina-har-fatt-nok-forbyr-import-av-plastavfall-slutt-for-kildesortering/2-1-364262>
- (9): <http://www.samningen.no/?p=2062>
- (10): <https://www.samnanger.kommune.no/Handlers/fh.ashx?Mid1=44&FillId=979>
- (11): <https://www.avfallsforum.mr.no/Portals/0/DigArticle/34/DAG2%20-%20NR4%20-%20Plast%20som%20ikke%20er%20emballasje%20-%20Kai%20Torgersen%20-%20Replast.pdf>

Byrådets vurdering:

Håndtering av plast fremstår som en av vår tids største miljøutfordringer og representanten Båtstrand setter derfor søkelys på en svært viktig sak. Byrådet er positiv til forslaget, men ser at både teknologiske og markedsmessige forhold gjør det for usikkert for BIR og Bergen kommune å etablere en plastgjenvinningsfabrikk nå.

En eventuell plastgjenvinningsfabrikk i Bergensområdet vil ligge utenfor kommunens lovpålagte oppgaver etter forurensningsloven, og fabrikkene vil således ikke falle inn under selvkostområdet. En plastgjenvinningsfabrikk må derfor være frittstående og driftes forretningsmessig uavhengig av det som finansieres over selvkost. Det er et krav i henhold til avfallsforskriften at selvkostvirksomheten holdes økonomisk adskilt fra konkurranseutsatt virksomhet.

I dag håndterer BIR plastemballasje gjennom produsentansvarsordningen Grønt Punkt Norge, og innsamlet plastemballasje sendes til Tyskland for endelig materialgjenvinning slik Sondre Båtstrand informerer om. Det er BIR Bedrift AS som avsetter innsamlet avfall for materialgjenvinning på vegne av BIR Privat AS som drives etter selvkost. Kostnaden/ inntekten ved dette går derfor inn som del i selvkostregnskapet. En fabrikk for plastgjenvinning i egen regi for BIR vil erstatte den eksterne mottakeren som selskapet i dag bruker. BIR håndterer i dag en ganske begrenset mengde plastemballasje, og en slik fabrikk må derfor betjene et langt større marked enn BIRs egen innsamlede plast både fra husholdningsavfall og næringsplast, herunder plast fra byggesektoren og landbruket. Rent markedsmessig må derfor fabrikkene ut å handle innsamlet plast i det frie markedet, og den vil slik sett bli en ny aktør i et marked som både kommunen og BIR anser er nokså begrenset både lokalt og på mer regionalt nivå.

Bergen kommune har fått opplyst fra BIR at selskapet har innledet en dialog med firmaet Replast AS fra Nord Møre (www.replast.no) om mulig avsetning av innsamlet plast. Replast AS forhandler kinesisk sorterings- og behandlingsteknologi, og selskapet har planer om å bygge et anlegg i Kristiansund.

Sortering og behandling av plast har vist seg å være svært komplisert. Flere anlegg har blitt bygget og nedlagt de siste 30 årene. Teknologien anses fortsatt ikke å ha løst de grunnleggende utfordringene med slike anlegg. BIR har per i dag derfor ikke planer om å bygge et eget anlegg for sortering eller behandling av plast, men følger med på den løpende utviklingen også innenfor dette markeds-/avfallssegmentet. Byrådet er opptatt av at det må utvikles nye og bærekraftige avfallsløsninger. Når teknologien er moden og de markedsmessige forutsetningene for å drive et slikt anlegg er tilstede, vil byrådet være svært interessert i at dette utredes nærmere.

Avslutningsvis er det verdt å bemerke at Miljødirektoratet har utarbeidet et forslag til forskriftsregulering av krav til utsortering av og materialgjenvinning av biologisk avfall og plastavfall. Dette som del av en tiltakspakke for at Norge skal kunne oppfylle kommende EU krav til materialgjenvinning. Forskriften er foreslått fastsatt med virkning fra 1. august 2019, men med frist til 1. januar 2023 for kommunene og næringslivet for å tilpasse seg. Se <https://beta.miljodirektoratet.no/aktuelt/nyheter/2018/oktober-2018/mat--og-plastavfall-ma-kildesorteres-bedre/>Til grunn for foreslåtte tiltak ligger en konsulentrapport fra Mepex og Østlandsforskning som redegjør nærmere for potensialet og de markedsmessige betingelsene for plastgjenvinning i det norske markedet.

Byrådet vil følge utviklingen nøye og ha dialog med BIR om dette videre.

Med hilsen

Harald Schjelderup - byrådsleder
Håkon Pettersen – byråd for finans, innovasjon og eiendom

Dokumentet er godkjent elektronisk.